

Övning 1: Reflektera om casen

Diskutera casen om Ana och Kalle, Tim och Selima.

Ana, Kalle och samverkande normer

I caset om Ana och Kalle handlar det om hur Kalle kan vara en "god allierad" med Ana och lyfta hennes kompetens inför chefen.

Diskutera:

1. Vad innebär samverkande normer? Har ni exempel på hur normer kan samverka? Använd er av bilden.
2. Caset tar också upp begreppet "allierad" vilket innebär att personer med makt står för personer med mindre makt. Kalle allierade sig med Ana inför chefen. Diskutera hur ni kan alliera er och agera utifrån punkterna nedan.

Du kan alliera dig genom att:

- Lära dig mer om exkluderande normer. Utbilda dig själv!
- Var uppmärksam på härskartekniker och mikroaggressioner när de händer.
- Våga säga till och agera om en situation blir ojämlik. Var aktiv!
- Stötta den som är utsatt och bekräfta deras upplevelser och känslor.
- Använd rutiner som checka in och checka ut i möten för att säkerställa att alla blir hörda och sedda från början.

Om du har skadat någon i en tidigare händelse, är det bra att:

- Lyssna mer och prata mindre!
- Kom ihåg: Din avsikt är inte alltid samma sak som effekten av ditt agerande.
- Be om ursäkt och lär dig hur du kan agera annorlunda i framtiden.

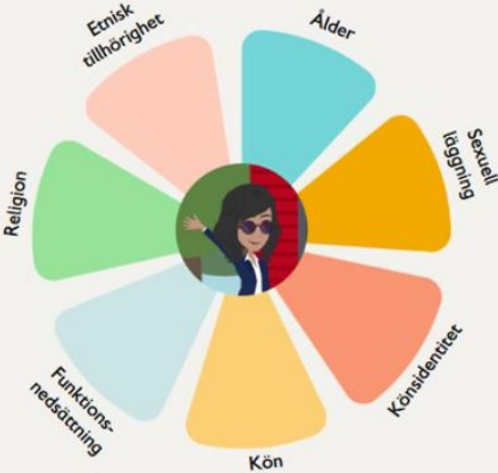
SAMVERKANDE NORMER

Olika former av orättvisor och diskriminering kan hänga ihop och påverka varandra beroende på situationen.

I Anas fall samverkar olika normer, vilket gör att hon inte blir hörd i mötet.

Låt oss titta närmare på det med hjälp av en bild.

Fortsätt

Tim och inkludering

I caset om Tim handlade det bland annat om hur han upplever sig exkluderad eftersom han fick irrelevanta frågor om sitt ursprung. Caset använder begreppen "avsikt" och "effekt" - att vi ibland säger saker med välmening men där effekten blir att utanförskap betonas, personen känner sig förminskad eller exkluderad.

Diskutera:

1. Hur kan ni i föreningen ge varandra feedback när det blir fel, när avsikten kanske är god men det ger motsatt effekt?
2. Hur kan ni agera för att aktivt inkludera medlemmar i er förening?

Kom ihåg - avsikt och effekt är två olika saker!

När någon har blivit exkluderad på grund av begränsande normer är det lätt att fokusera på att avsikten inte var att skada. Men oftast menar vi inte att exkludera eller såra, även om det ändå händer.

Skadan sker när vi agerar på vana utan att tänka efter. Därför är det viktigt att förstå effekten - alltså hur någon blir drabbad.

När vi försöker förstå en skada eller får feedback, är det bättre att fokusera på hur någon blivit drabbad än vad vi själva avsåg med kommentaren eller handlingen.

AVSIKT $\neq$ EFFEKT

Nyfikenhet

Betonande av utanförskap

Välvilja

Betoning av skillnad

Omhändertagande

Förminskning

trevlighet

Bagatellisering

Exkludering

Andrefiering

Omänskliggörande

Selima och makt

I caset om Selima handlade det om att hennes familj begränsar henne och kuratorn bemöter henne utifrån sina fördomar.

Inled med att diskutera om Selima och normer:

1. Vilka normer påverkar Selima?
2. Hur kan man synliggöra begränsande normer? Hur kan vi förändra normer?

Diskutera därefter om Rädda Barnen och normer:

1. Vilka normer finns i Rädda Barnen? Vem anses kunnig och erfaren? Vem får sin röst hörd? Skriv ner 5-8 exempel för dig själv utifrån bilden nedan.
2. Diskutera i gruppen vad ni skrivit ner.
3. Hur kan dessa normer vara begränsande?

TACK!

Makt märks på olika sätt. När vi blir mer medvetna om vår egen makt och hur den visar sig, kan vi bättre förstå och förändra de ojämlikheter som finns runt oss. Här är några exempel på hur makt kan märkas:

Makt i diskussioner: När någon tar mer utrymme för sina åsikter får andra inte lika mycket plats att uttrycka sig. Detsamma gäller om någons åsikter inte tas på allvar.

Makt över beslut: Vissa personer eller grupper kan ha mer inflytande över beslut som även påverkar de med mindre makt.

Makt över information: Det är svårt att göra ett bra jobb utan rätt information, verktyg eller stöd.

Makt över förmåner och resurser: Vissa personer eller grupper kan ha tillgång till resurser eller förmåner som inte är tillgängliga för alla.

VAD TÄNKER DU PÅ NÄR DU HÖR ORDET "MAKT"?

Vi har alla varit i situationer där olika maktpositioner gjort sig gällande.

I vilka av följande situationer märker du av makt?

- ☒ När min eller någon annans åsikt inte tas på allvar.
- ☐ När andra har större inflytande över beslut som påverkar mig än jag själv har.
- ☐ När jag inte får tillgång till den information eller det stöd jag behöver för att klara en uppgift.
- ☐ När vissa personer får förmåner eller resurser som inte andra får.
- ☐ Inget av ovanstående.